

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kislo zelje.

Čudom se čudiš, dragi čitatelj, da se na tem mestu šopiri članek, kateri bi spadal v narodno gospodarski oddelek. A dan danes je narobe — svet. „Laib. Wochenblatt“ slobodno napada našega deželnega predsednika in zasramuje naš narod, če se pa mi lotimo gospoda Waserja, da bi ga deli malo na „rišpete“, in da konstatujemo fakta, takoj nam zapetijo list.

Tako se nam je tudi sinoči dogodilo. Zbog uvodnega članka z naslovom gospod vitez Waser se je priljubil naš list gospodu državnemu pravdniku tako zeló, da je vzel vse iztise, kolikor jih še nij bilo raznešenih po Ljubljani. Rekli so, da smo se ščuvanja krive storili, tedaj da ne pridemo zapet v jednako zanjko, izrekamo tu javno, da je g. Waser, ker je vitez, gotovo plemenit, sploh pa dober mož, če tudi ne nam nasproti, Bog mu daj nebesa! Kakor nam je javil gospod dopisnik iz Ptuja, ta gospod močno čisla prestave, žal, da ne prestavi samega sebe!

Da se tedaj izognemo zopetnej državno-pravdniki ljubezni, namenili smo se danes pisati o kislem zelji, kajti od nekda v Ljubljani slovi zlasti Krakovo zbog značajnih domoljubov, brdkih deklet in kislega zelja. Ta rastlinski proizvod pridobil si je uže kupčijsko veljavo, in matematično se da izračunati, da, če bi Krakovci še jedenkrat toliko kislega zelja izvažali, bi še jedenkrat toliko novcev prišlo v našo deželo in povišalo blagostanje.

Zelje se dela iz zeljnatih glav, malih in velikih, cena jim je razna. Okolo Ptuja se je prodajala letos stotina po 80 krajcarjev, a mi bi radostni obljubili še več, da so prave vmes.

Kislo zelje je jako priljubljena jed, zlasti če je kako pečenko garnirano, dopada se ti tedaj brš

tako, kakor dovtipen članek, v katerem je dosti „schlager“-jev. Ljubljansko kislo zelje ima mnogo lepih lastnostij, dolgo je, kakor slovenska potrpežljivost, žolto pa, kakor strastnega nemčurja obraz.

Mej kislim zeljem se razločuje tudi prisiljeno ali posiljeno zelje. Predno pa zelju dajo ta častni naslov, pretrpeti mu je toliko prememb in neprimlik, kakor glasovitemu §. 19. Posiljenega in prisiljenega je tudi pri nas Slovencih dovolj, prisiljen je celo ta članek, prisiljeno nemško uradovanje.

Pri gostijah je navada, da se po kislem zelji prično napitnice. Ker smo mi Slovenci še vedno pri kislem zelji in ker politične pečenke in družih kulnaričnih dobrot še le pričakujemo, je naša napitnica še nekako slaboglasna, a še te si ne upamo izreči javno, marveč prepuščamo vsacemu, da jo čita mej vrstami.

Narodna prislovica trdi: da „tisti prerok nič ne vé, ki zelje je“. Živa istina! kajti da yčera j nijsmo obedovali kislega zelja, vedeli bi bili, kaj je pregrešno, predrugačili uvodni članek in se tako izognili konfiskaciji.

Celo v jezikoslovnem oziru ima zelje svoje muhe. Dokler je še v zemlji, mu pravijo Štajerci „kapus“, a kadar je uže spravljeno v kad, tedaj je še le „kiselo zelje“. Živa podoba nekaterih uradnikov, kateri, da bi prišli v kad, odnosno boljše službo, predrugačijo svoj značaj. Sicer nam pa štajersko slovo „kiselo“ kaj močno ugaja. Kaj bi tudi ne? Blagoglasja se mu ne more zanikati, vrhu tega pa 3 so-in 3 samoglasniki, kako krasna ravnopravnost.

Kislo zelje čislajo tudi pesniki, da omenjajo ga v pesnih. Ko je namreč naš Vodnik zložil navdušeno odo „Ilirija oživljena“ in so mu zaradi tega konfiskovali deloma prihodke, se je čestitljivemu možu kaj tesno godilo, nij mu bilo mo-

goče prirediti si fin „menu“, marveč pel je jako skromno:

Na žganjih tropine
Pa kislega zelja,
Bob, kaša . . .

in zadovoljen je bil vsaj navidezno, kakor smo tudi njegovi potomci.

Ker je kislo zelje tudi v Nemcih dobro poznato, ga nij treba predstavljati. Kadar ga je preveč, pa i nemškemu želodcu preseda, tedaj poje:

Sauerkraut und Rüben
Haben mich vertrieben,
Hätt die Mutter Fleisch . . .

Ne, ne, gospod državni pravdnik, danes ne kuhamo mesa, le zelje, kislo zelje. Na svidenje!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. januarja.

Levičarski listi zdaj o novem letu ne vedó nič povedati o svojem delovanju, saj pa tudi nijmajo ničesar zabeležiti, kar bi jim delalo čast; povsodi le blamaža. Tolažijo se v bombastičnih frazah z bodočnostjo. A mi se tolažimo, da ta stranke ne pride tudi v letu bodočem do vlade.

Predsednik državnemu zboru dr. **Smolka** izjavil se je k novemu letu mu čestitajočim prijateljem, da se čuti popolnem zdravega in da bode v prihodnjem zasedanju državnemu zboru uže lahko predsedoval.

O razmerah v **Krivošijah** poroča „Narodni list“, da so se obrnile na bolje. Vrše se pogajanja, da bi se Krivošijanci podvrgli brambenemu zakonu. Pri tem posredujejo vplivne osebe.

Iz **Pešte** se poroča, da je ministerski predsednik Tisza vzprejemal noveletne čestitke in pri tem govoril političen govor, iz katerega se dá posneti, da misli vsakako nadaljevati nastopivšo pot in polagano izvesti reforme.

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenev, preložil M. Malovrh.)

Prva knjiga.

I.

(Dalje).

„Povsem pravo govorite, povsem pravo!“ vzkliknil je Paklin, ter svoje nosnice razširil, a obrvi nagrbnčil; „da bi se svojega življenja ne veselili, ne imel bi vaš najponižnejši sluga časti, vas tu videti in se z vami zabavljati. Moje vprašanje je star, bedast običaj, ravno kakor ono za vaše in vašega očeta ime. Toda meni se zdi, da je nekoliko nedostojno vas kar „Mažurina!“ zvati. Sicer vém, da svoja pisma samo z „Bonoparte“ podpisujete; ah, kaj brbljam: „Mažurina“ sem hotel reči, ali v razgovoru . . .

„Kdo vas pa prosi, da se z menoj razgovarjate?“

Paklin jel se je smijati; bil je to nervozen, skoro bi rekel histeričen smeh.

„No, no, ne jezite se, mila moja; sezite mi v

roko in umirite se; znam, da ste dobra . . . in jaz sem tudi dober. No?“

Paklin ponudil jej je roko. Mažurina pogledala ga je sicer kaj temno iz strani, ali mu je vender v roko segla.

„Ako uže na vsak način hočete moje krstno ime vedeti,“ rekla je z istim srditim obrazom, „naj bode, jaz se zovem Tekla.“

„Jaz pak — Pimén,“ dodal je Ostrodumov grmečim basom.

„Ah, to je res jako poučno! Ali bi mi pak vi, o Tekla! in vi Pimen! hoteli reči, zakaj je vaše vedenje z menoj sovražno, tako neprestano sovražno, a jaz sem . . .“

„Mažurini se vidi,“ segel mu je Ostrodumov v besedo, „in ne njej samej, da ste nezanesljivi, ter vse s smešne strani gledate.“

Paklin obrnil se je brzo na peti.

„Evo vam, velečenjeni gospod Pimen pogreško, radi katere me ves svet krivo sodi! No, prvič se jaz ne smejem vedno, a drugič to tudi nikomur nič ne škodi — a na mene se smete tudi zanašati, najjačji dokaz zato je vaše zaupanje, s katerim ste me uže nekaterekrat počastili. Jaz sem pošten človek, cenjeni gospod Pimen!“

Ostrodumov mrmral je nekaj mej zobmi, Paklin pak majal je svojo glavico, ter brez običnega svojega smeha ponavljal:

„Ne, ne, jaz se ne smejem zmirom. Jaz nijsem vesel človek. Pogledajte me samo.“

Ostrodumov ga je ostro pogledal. Res, kadar je Paklin molčal, kadar se njegov obraz nij v smeh nabral, izgledal je ozbiljno skoro žalostno; a da je samo usta odprl, izgledal je vesel, da ne rečem budobe..

Ostrodumov nij ničesar rekel.

Paklin obrnil se je zopet k Mažurini in dél: „Kako pa je kaj z vašimi studijami? Ali v svojej toliko požrtvovalnej umetelnosti napredujete? Meni se vidi, da nij tako lahko mlademu junaku pri njega prvem prihodu na božji svet pomagati in streči.“

„Nikakor ne, samo če nij večji nego ste vi,“ odgovorila je Mažurina, ki je bila nedavno svoj izpit za babico prebila.

Pred jednim in pol letom prišla je s šest in pol rubli v žepu iz južne Ruske, ter tu, vstopivši v šolo za babice po neumornej delavnosti zaželjeno diplomu dosegla. — Mažurina bila je še devotka.

„Ah, kaj je v tem tako osobitega, dél bode

Vnanje države.

Angleški listi mnogo pišejo o **avstro-rumunskem** konfliktu in o njega mirnem poravnani. „Morning Post“ pravi: „Jasno je, da mora Avstrija, če neče nehati Avstrija biti, imeti neko nadvlado v dunavske dolini, jednako, če kolikor si bodi knezovi želi postati kralj“. Potem pa svetuje ta list Rumuncem, naj bodo oprezní in naj se ne obnašajo preveč samosvestno in oblastno Avstriji nasproti.

Berolinska „Post“ poroča, da se bode v **Rusiji** prav kmalu vršile tehtne osobne spremembe. Ta list piše: „V novem letu se bodo skoro gotovo zgodile nekatere spremembe v višjih sferah. Knez Gorčakov uže delj časa biva v Nizzi in ne kličejo ga k posvetovanjem. Čuje se, da se bodo imenovali vice kancelar. Naslov kancelarjev nij ozko zjedinen z vodstvom vnanje politike. Skoro gotovo se bode naslov vice kancelarja dodelil Ignatijevu. Reči se more, da leži bodočnost Rusije v rokah grofa Ignatijeva“.

Nemški cesar sprejel je o novem letu voščila od cesarjevičev in se o tej priliki izrazil, da se nadeje, da ostane v letu bodočem mir v Evropi, o notranji politiki nij govoril, a toliko več govorijo listi o notranji politiki. Vseh listov misli strinjajo se v enem stavku: „Skozi konflikt moramo iti!“ A ker se državni zbor ne snide, kakor je za zdaj določeno, spomladi, odložiti se bode moral ta konflikt za jesensko zasedanje državnega zbora. Jediní list „Germania“ zadovoljna je s prošlim letom 1881. Ta list z veseljem konstantira, da se je moč cerkve v Nemčiji v letu preteklem povečala in goji še nadeje, da bode cerkev v Nemčiji popolnem zmagała. Pruski deželni zbor snide se uže v 14. dan t. m.

Dopisi.

Izpod Moskve [Izv. dop.] Če se ne motim, priobčili ste nedavno na kratko zagovor srbskih ministrov glede historije z metropolitom Mihajlom. Kak utis napravila je ta „apologija“ na tukajšnje politične kroge, morete soditi po kratkej, pa ostrej repliki „Nov. Vr.“, katero je mej družimi pisalo: „Mi smo redko čitali tako neumnost, neumnost, katero so diktovali ljudje neumni, in predrzni... Ti mili Srbi-ministri ne zagovarjajo toliko samih sebe, kolikor Avstrijo; pravijo srbskemu narodu: „Glejte svojo dobrotnico — ljubite jej roko!“ Na zdravje! Mi počakamo in „rira bien, qui rira le dernier“. To veselje je za nas se ve da žalostno, škoda za milijone in življenja, katera je Rusija darovala za srbsko neodvisnost; pa če uže hoče biti snedena od svojih sosedov — naj prejde v avstrijski želodec. Moramo spoštovati njeno „neodvisnost“...“

V začetku decembra šel je necega jutra blagajnik moskovske najdenišnice v tamošnji oddel državne banke, da bi vzel vlogo na 300.000 rub. in prenesel jo v trgovno banko, koja plačuje za denar več nego 5 %. Pobasavši denar v svojo torbo, možak je odpravil se iz državne banke peš, kar do tega časa sploh nij storil, najmenj pa po zimi. Na poti postalo mu je slabo, prisede na vagon

morda ta ali oni skeptik, spominajoč se tega, kar se je prej reklo o njenej vnanjosti. Mi smo pa tako slobodni reči: to je v istini nekaj čudnega, neobičajnega!

Paklin smijal se je zopet, ko ga je Mažurina tako obrisala.

„Vi ste divna ženska, predraga moja!“ vzkliknil je on. „Vedno ste pripravljeni; grozno sem pogorel! Toda, tako je prav; zakaj sem majhen ostal Toda... kde je hišni gospodar?“

Paklin nij brez povodov skušal razgovor na kakšen drug predmet navesti. On se s svojo malo postavo nikakor nij sprijazniti mogel. Kot strasten čestitelj nežnega spola ga je to tembolj peklo. Rad bi bil vse žrtvoval, da bi bil njim dopadal; a še bolj ko to, da je bil nizkega rodu, skelel ga je njegov socijalni položaj. Otec mu, priprost meščan, dosegel je kot rabulističen, zakoten pisar, naslov svetnika, ter si potem kot oskrbnik raznih posestev in hiš po vsakovrstnih nepoštenostih nekateri rubel zaslužil. Na stare svoje dni pa se je udal pijančevanju in vse zabil. Mladi Paklin — zval se je Sila Samsonič, kar je smatral za veliko sitnost (sila = moč) odgojen je bil v trgovske šoli v St. Peterburgu, kder

konjske železnice, ležeče na strani prelepega kineškega prospekta, in zaspi; a prebudivši se ne najde ni torbe ni denarja... Se ve da sta policija in sodnija zasviščeli; pa rezultati vseh preiskav do zdaj so — 0 G. Melnickij je uže siva glava, človek precej bogat, do tega dogodka po spričevalu vseh znancev prepošten. V zaporu se trdo drži, vse taji: jaz sem omedlal, o denaru ni sluha ni duha ne vem — pravi sivolasi ptiček. Samo jedno mu je nekoliko spodrknilo. Preiskava je dozdej odkrila, da je bil v poslednjih časih v korespondenciji z jednim svojih bližnjih žlahtnikov, uže zamešanim v politična dela. Vi porečete: škoda denarja! Tukaj pa pravimo: kaj danar, povrnejo ga zavodu njegovi opekuni (skrbniki); a gorje nam, če je taka svota prišla nihilistom v pesti!...

In res, kakor v potvrdilo te sumnje, čez teden sprožil je v Petrogradu njegov zemljak, izpivši se kladežnik iz Brest Litovska, Sankovskij, revolver proti g. Čerevinu, pomočniku ministra notranjih poslov, grofa Ignatjeva. Angleške novine poročale so, da sta ta dva duhovita moža dobila nekoliko pisem, v katerih jima pretijo z gotovo smrtjo. Tudi vi ste poročali, da se g. Ignatjev ne vzdrži dolgo proti intrigi dvorjanov. Resnica pa je, da nihilisti grofa Ignatjeva in g. Čerevina sovražijo, kakor hudič sv. križ. Zakaj? Zato, ker vidijo, da bodo primorani svojo prodajalnico zapreti, če bosta ta dva moža vodila notranjo politiko: nedovoljnost od dne do dne gine, kje bodo potem zmotnjave delali? Tudi zapadniki ne gledajo menj pisano ta dva poštenjaka. Zakaj? Zato, ker sta vstopila na pot narodne politike, ker sta puhlemu liberalizmu zapadno-židovskih doktrin uže precej perja pristigla. Da se mej temi kričači tudi nahajajo ruski dvorjani, je gotovo; kajti, kakor je sploh znano, od neumnosti nij bilo zavarovano nobeno plemstvo, in tudi mej ruskim se nahajajo ljudje, kateri podobno slepcem gredo na svoj pogin. Pa tako mnogočislana in moččna ta liberalno-dvorjanska stranka nij, kakor je mnogobrojna in vplivna stranka bogatega in visokega petrograškega činovništva, katero je glavna sila in jedro krikljivega zapadništva. Torej ne liberalnega dvorjanstva se je bati grofu Ignatjevu, pač pa naj ga Bog varuje pred „buntarji“ in birokrati ne davno propale vladne zisteme!

(Konec prihodnjič.)

Občni zbor dramatičnega društva.

V Ljubljani 28. decembra 1881.

(Konec.)

Odbor naročil si je nekaj prestav, koje do sedaj še nijso dovršene, ki pa se bodo do prihodnjega občnega zbora gotovo dovršile. Z društvom za srbsko narodno pozorišče v Novem Sadu pa smo stopili v duševno zvezo, tako, da se zamenjujejo knjige, katere izdasta obe društvu.

se je do dobrega nemški naučil. Kesneje prebil je mnoga zla ter naposled v privatnej pisarni s 1500 rubli letne plače službo dobil. S tem preživel je sebe, neko vedno bolno teto in sestro. Ko se je naša povest začela, dosegel je bil ravno sedem in dvajseto leto, ter bil poznan z nekaterimi dijaki in družimi mladimi ljudmi, ki jih je njegova cinična brezozirnost, ostrost in zbadljivost njegovih samosvestnih govorov, njegova sicer jednostranska, a vendar ne pedantična naobraženost zabavljala. Le redko kdaj se je kdo iz njega šalil.

Tako zamudil se je nekoč pri nekakšnem političnem zborovanju, ter se silno otresal. Kar se je iz daljnega kota nekdo oglasil, rekoč: „Paklin je bojazljivec“... in vsi so se začeli glasno smijati. Tudi Paklin se je smijal, akopram ga je to hudo skelelo; sam pri sebi si je pa mislil: „resnico je zadel!“ — Z Neždanovim seznanil se je bil v tako imenovanj „grškej“ gostilni, kder je obedoval in obično jako glasno in zbadljivo govoril. Trdil je čisto, da je zanikerno jelo, ki se dobiva v „grškej“ krčmi, probudilo njegove demokratične nazore, zato ker so se mu jetra skvarila.

„A kde se vender naš gospodar mudi?“ ponavljal je zopet Paklin. — „Zdi se mi, da je uže

Pri zadnjem občnem zboru poročalo se je, da je odbor sklenil letošnje leto Valentinu Mandelcu na karlovačkem pokopališču postaviti primeren spomenik. Ta spomenik odkril se je 13. novembra t. l. in sicer slovesno, za kar imamo zahvalo izrekati posebnemu odboru, ki se je v ta namen osnoval v Karlovcu. Stroški tega spomenika znašali so:

za spomenik sam	196 gld. — kr.
za črke	6 „ — „
za vožnino	28 „ 64 „
za groba prostor	30 „ — „
in za postavljanje	35 „ 82 „
Skupaj	296 gld. 46 kr.

Ker se je nabralo samo 180 gld. 15 kr., pokriti se ima še 116 gld. 31 kr., katere si upa odbor pridobiti z javni berili.

Smrt je v tem tečaju neusmiljeno kosila mej udi dramatičnega društva: vzela nam je prvega slovenskega dramatika Josipa Jurčiča, in prvega slovenskega politika, a tudi za slovensko dramatiko prezasluznega dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega. Slovenski narod ohranil jima bode večni spomin, a tudi tedaj, kadar se bode pisala zgodovina slovenske dramatike, imenovati se bodeta morali imeni slavnih pokojnikov na prvem mestu. Slovenskih sprevodov udeležil se je tudi odbor tega društva, ter v društvenem imenu položil krasna venca na mrtvaška odra.

Tudi bratski nam narod hrvatski zadela je v tem letu bridka izguba, pokopati je moral prvaka svojih pisateljev Avgusta Šenoo. Pri sprevodu zastopal je naše društvo podpredsednik gospod Ivan Hribar ter položil na mrtvaški oder v društvenem imenu prelep venec!

Z gospodom Viktorjem Erzenom izgubilo je društvo marljivega prelagatelja, ki je marsikako dobro igro preložil v drago nam slovenščino. Naj mu je blag spomin! Umrlí so tudi udje: dr. Pestotnik Ivan; Schweiger Jurij, in Žvanut Matija.

Vsem naj je lahka zemlja slovenska!

S tem je končano poročilo o društvenem delovanju v pretečem tečaju; katerega delovanja nijso pospeševale niti politične niti druge ugodne razmere!

Po prečitanem tajnikovem poročilu vršile so se volitve za novi odbor, v katerega so voljeni, kakor smo uže poročali: vitez Bleiweis, Grasselli, Hribar, Jan, Levec, Pleteršnik, Tavčar, Trtnik, Wiesthaler in dr. Zarnik.

Za predsednika volil se je z aklamacijo gospod Ivan Murnik, za blagajnika pa isto tako gospod dr. Stare.

Na predlog gospoda Ivana Hribarja izrekla se je zahvala gospodu predsedniku za dozdanje netrudljivo delovanje. Jednaka zahvala izrekla se je po predlogu gospoda dr. Zarnika tudi blagajniku, gospodu dr. Staretu.

K točki „posamezni predlogi“ govoril je gospod

delj časa zle volje. Saj zaljubil se menda vender nij? Tega bi še trebalo!

Mažurina pogledala ga je jezno iz strani, ter dejala: „Šel je po knjige v knjižnico, — a za ljubezen še nij čas zanj, tudi nikogar nij, v katerega bi se zaljubil.“

„A vi sami?“ bil bi Paklin skoro rekel.

„Jaz bi ga rad videl,“ rekel je glasno, „govoriti mi je z njim o nekej, jako važnej zadevi.“

„Kakšna zadeva je to?“ vtaknil se je Ostrodumov v razgovor, „naša menda vender ne.“

„Morda tudi vaša... to je, naša skupna zadeva.“

Ostrodumov je umolknil. Notranji glas mu je govoril, da se na tega človeka zanašati ne sme, in mislil si je: „vrag ve, kakšen tihotapec je to!“

„Zdaj pride!“ vzkliknila je na jedenkrat Mažurina, a nje mali, inace ne lepi očesi uprti v vrata, sta zablížili tako gorko ljubeznivo, bistro...

Vrata so se odprla in mlad mož, kakih tri in dvajset let star, s kapo na glavi in nekoliko knjigami pod pazduho vstopil je brzo v sobo; — bil je to Neždanov.

(Dalje prih.)

Jan, ter živo obžaloval, da slovensko ljubljansko občinstvo ne zahaja v slovensko gledališče. Nasvetoval je, da bi se slovenske predstave po časopisih naznanjevale in to uže teden prej. Ta predlog se je sprejel, ali bode pa tudi odpravil apatijo mej občinstvom, ne vemo! V tem meseci igralo se bode slovensko 6. in 23. dne.

Domače stvari.

— (Konfiskovan) je bil naš včerajšnji list zaradi uvodnega članka: Gospod vitez Waser in zaradi dopisa Iz Ptuj.

— („Ljubljanskega Zvona“) št. 1. za 1882. l. prinaša naslednjo vsebino: Krilan: Na bojišči, balada. — Jos. Cimperman: Znamenje ljubezni, pesen. — Fr. Detela: Malo življenje. — Fr. Levec: Dve uri pri slovenskem pesniku. — J. Kersnik: Ponkerčev oča. — Boris Miran: Jurčiču v spomin, pesen. — Simon Rutar: Jedinstvo slovenskih dežel od VII. do XIII. stoletja. — Dr. Ivan Tavčar: Med gorami. — J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. — J. Jesenko: Zemeljski potresi (dalje). — Fr. Levec: Priloge k Preširnovemu životopisu. — S. Rutar: „Die Slovenen“. — Fr. Hlavka: Slovenske muzikalije. — Slovenski glasnik. List je ves z novimi črkami natisnen ter tako elegantno opravljen, kakor do sedaj še nij bil nobeden časopis slovenski. Vsebina dela vso čast pisateljem in uredništvu, vnanja oblika pa „Narodne Tiskarni“ in nje vodju gospoda Maksu Armiču.

— (Čitalnice odbor) konstituiral se je včeraj, ter si izvolil za predsednika dr. K. viteza Bleiweisa, za podpredsednika pa dr. J. Zupanca. Sklenilo se je, da se prirede plesi dne 14., 28. januarja in dne 4. februarja (sijajni ples). 18. februarja pa bode pevski večer. Izvolili so se tudi trije odborniki, da se združijo z Matico Slovensko in drugimi narodnimi društvi v odbor za Bleiweisov spomenik.

— (Dr. Jan. Bleiweisa Trsteniškega) sliko naročil je naš narodni steklar gosp. Peregrin Kajzel v Parizu. Slika tiskana z oljnatimi barvami (Oelfarbindruck) 79 centimetrov visoka in 63 centimetrov široka bode dogotovljena do konca februarja in stane 4 gld. Ker je g. Kajzel naročil le gotovo število, naj se vsak, kdor želi te slike, katera bode v olepšanje vsakej sobi, ob enem pa tudi trajen spomin na preljubljenega rajnega, oglasi o pravem času.

— (Gospod Regali) žvenketa z denarji ter po „Slovenčevih“ predalih seje zlatnike. Slobodno mu! A takovi razpisi daril nijso nevarni, in tudi iz gospod Regalijevega zaboja ne bodo izvabili niti vinarja na dan! Mi le vprašamo, kje za Boga se je v „Narodu“ ali v „Politiki“ pisalo, da je gospod R. svoje zobé ostril o papeževej nezmotljivosti, o sv. veri, o cesarjevej osobi itd. Kaj jednacega se nij niti v „Narodu“, niti v „Politiki“ pisalo! Čemu preobrača torej gospod Regali petice iz svojih peharjev? Namen je jasen! Da bi se potem po deželi govorilo, da mu ničesar dokazati nijsmo mogli, in da sta „Narod“ in „Politik“ gospoda Regalija grdo obrekovala. Ali mi upamo, da bode vsakdo, ki svojim pogledom vidi vsaj dva koraka pred sé, o razpisu gospoda Regalija darov sodil tako, kakor se o tacih šalah sploh sodi mej pametno družbo!

— (Tržaški škof) g. Dobrila je, kakor se nam poroča, uže precej okreval.

— (V mestnej klavnici ljubljanskej) pobilo se je meseca decembra m. l. 282 goved, 1413 prašičev, 596 telet, 170 kostrunov in jeden kozliček. 13 prašičev je bilo ikrastih, tedaj so se oddali konjaču, da jih zakoplje.

— („Illustrierte Zeitung für Gabelsberger-sche Stenographen“) zove se časopis, kateri izhaja v Lipskem, ter je pisan v stenografiji po Gabelsberger-jevej zistemi. Zvezek, izdan meseca oktobra 1881, prinaša tudi lično podobo našega rojaka, Antona Bezenška, profesorja v bulgarskej Sofiji. V rubriki: gallerie berühmter stenographen,

čitamo gospoda profesora životopis, kateri sklepa takole: wir glauben den tendenzen unseres blattes rechnung zu tragen, wenn in den spalten dessalben das bildniss eines kunstgenossen, der jetzt erst 26 jahre zählt, aber schon eine so ausserordentlich reiche und rege thätigkeit in den südslavischen ländern entfaltet hat, bringen und hoffen, dass ihm die anerkennung dessen, was er bereits im interesse unserer kunst gethan, zum weiteren segensreichen wirken anspornen wird. Für seine bisherige erspriessliche thätigkeit auf dem gebiethe der stenographie werden ihm die jünger Gabelsbergers gewiss stets dankbar sein. Mi čestitamo slovenskemu rojaku k temu priznanju.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 3. jan. „Wiener Zeitung“ objavlja sestavo centralne komisije v zadevah obrtniškega pouka. „Fremdenblatt“ zagotavlja nasproti družemu dozdevanju, da se vse potrebno pripravlja, da se izvede vojaška dolžnost v Bosni in Hercegovini. Aneksija pa da nikakor nij na dnevnem redu.

Razne vesti.

* (Slovaki piskrovezci Nemčiji nevarni.) Berolinski „Tagblatt“ piše: „Mogočna nemška država uvidela je, da siromašni pikrovezci delajo proti njenim interesom. Ne morebiti zbog tega, ker bi bili ti siromaki podkupljeni agenti Francoske, kajti oni so vrlo miroljubni ljudje, kojih ideal je kos mesa in nadeja zopet videti svojo domovino. A ti neprijatelji Nemčije hodevajo o belem dnevu s svojimi telečnjaki od hiše do hiše in prikrajšujó v današnji dobi zaštitnih carín narodni imetak za 30 do 50 mark na leto. Ako je tedaj napočila usodna ura pikrovezcem, zadela bode tudi druge trgovčke s tujega. Odití treba tedaj vam, mali Talijani, ki hodite s figurami iz mavca križem svet, vi dečki savojski in opico pod suknjo, vi pisanega stekla raznašalci, vi pečenega kostanja prodajalci! Velikej Nemčiji preseda vaša konkurenca. Je pač strašna usoda, deset ali dvanaestletnemu otroku trkati na tuja vrata, mej ljudmi, ki ne razumevajo njegovega jezika, in ga podé izpred svojih dveri. To je trd kruh. Zima se bliža. Vi ljudje blazega srca, ki trosite gladnim vrbcem žito na ulico, ki stavite sôbe eksotičnim živalim, ki ste postali vegetarijanci, da ohranite življenje volu — spomnite in usmilite se uboze ga dečka Slovača.“

* (K statistiki kozakov.) Ruski vojni list podaje o Kozakih naslednje osobito v statičnem oziru zanimljive date: V orenburškem okraji se šteje 140.852 mož in 147.926 žená. Na 100 moških spada v Orenburgu 105, pri donskih kozakih 109, pri astrahanskih 104.7, pri sibirskih 100.1, pri kubanskih 97.5, pri tereških 96.8, pri semirečinskih 93.4, pri bajkalskih 97, pri amurskih 88.7 ženskih. V zadnjih petih pokrajinah je tedaj velik ravs in kavs za Evine hčere.

Narodno-gospodarske stvari.

Deželna poljedelska banka,

Vsak od nas ima strah pred imenom banka in vender nij nič strašljivega, ker za tako banko nij treba dosti denarja. Jaz mislim tu banko, ki kmetu na več let po nizkih obrestih denar posojuje, kate-rega pa v teh letih z obrestimi vred popolnoma izplača. Jedna taka banka nahaja se v Porečah (?). dasiravno ni po mojih mislih brez vseh napak, je vender v dveh letih svojega obstanka zadolženim posestnikom že veliko koristila. Pred to banko uže skoro nij bilo mogoče izpod 10 % posojila dobiti in sedaj se ga že povsod po 6 % dobi. Kmetje ki so poprej 20 in več od sto plačevali, imajo sedaj le z z banko v Porečah opraviti in v 30 letih bodo ves dolg poplačali, kar bi brez banke nikoli ne bili mogli.

Kakor je vsakemu znano, je pri kmetiji nemogoče v kratkih letih večje svote dolga plačati, tu gre vse bolj počasi. Dosedanje posojevanje se vrši tako, da upnik čez nekoliko let ves dolg na jedenkrat nazaj terjá, kar pa dolžnik večinoma nikoli ne more na jedenkrat plačati. Upniki tudi nijso zadovoljni, da bi jim dolžniki vsako leto le jeden par goldinarjev kapitala plačal, ampak gledajo, da se kolikor mogoče kapital cel obdrži, zatorej si mi pri današnjih razmerah ne moremo kmeta brez dolga misliti. Mislimo si kmeta, ki je pri banki 100 gl. dolga naredil, ktere-ga mora v 30 letih poplačati. Po 4 % bi plačal vsako leto 5 gl. 78 kr.: po 5 % bi došlo na vsako leto 6 fl. 50 kr. in po 6 % bi se plačevalo 30 let zaporedoma vsako leto 7 gl. 29 kr. V teh treh slučajih bi plačeval naš kmet na leto 5 gl. 78 kr.

do 7 gl. 29 kr. in kapital (dolg) od 100 gl. bi bil v 30 letih popolnoma plačan.

To je jedini pravi način z amortiziranjem pri kmetiji dolgove delati in plačevati in do tega tudi povsod pridemo, pa čim prej tem bolje.

Pri osnovanji take banke naj se gleda na to, da se predolgi in prekratki obroki ne denejo kot za vse dolžnike veljavni v paragrafe, ker tukaj bi se morali po sposobnosti dolžnikovi ravnati. Večji kapitali se dajo na več, manjši na manje let; siromaku na več in bogatašu na malo let. Tukaj naj se nikoli dolžnik na paragrafe ne veže, sam bo najlaglje obrok povedal, kedaj in koliko more na leto plačati. S tem bomo vsakega k varčnosti prisilili, ker si je vsak gotov, da bo enkrat iz dolgov zlezal, pri današnjem načinu posojevanje pa ne more nobeden upanja imeti se iz dolgov izkupati.

Obrok 30 let sem postavil zato, ker ga ima tudi Poreška banka in toliko časa trpi tudi jedno gospodarsko življenje, v katerem se pridni gospodar lahko dolgov reši in kmetijo svojim nezadolženo zapusti.

Taka kmetijska banka bi morala tudi stare dolgove kmetove prevzeti, kar je ceneje, kot te plačati, novo pogodbo delati in se vknjižiti in izbrisati. To slabo stran ima Poreška banka, kar je denarja potrebnemu kmetu v škodo, banhi samej se ve da ne; tudi drugih slabih strani ima, kar bom o svojem času povedal.

Kdo naj bi take banke osnoval?

Več bogatašev skupaj bi to lahko naredili, ker bi pa ti bolje za sebe mislili, kot za dolžnike, bi najbolje bilo, da jo vzame deželni zbor v svoje roke. Ves denar, ki ga deželni zbor ali ravnateljstvo banke na posodo vzame, se zopet posodi na prvo mesto, in tako gre vedno naprej. Ravnateljstvo dobi denarja, kolikor in kjer ga hoče, ker tukaj se ne more nič zgubiti, vse je zavarovano. Noben krah in vojska tacega kapitala ne uničijo, vsak bogataš bo rad dal svoje denarje banki, ker jih kmetom na današnji način ne bode mogel posoditi, ako jih ne bo dal po tistem pogoji, kot banka sama.

Le po ceni, ne birokratično osnovana banka bo hitro na vso deželo vplivala in obresti bodo kmalu padle, denarja bo povsod po ceni zadosti. To se vidi očitno v Istri.

Vsaka kronovina avstrijska bi morala po jedno tako banko imeti in tudi jo bodo kmalu imele, vse skupaj pa jedni centralni zavod na primer uže obstoječo „Länderbank-o“, katere bi samo na nepremakljivo premoženje posojevale, družih špekulacij bi se ne smelo trpeti.

Dobrote, katere bi take banke za ljudstvo imele, bi se dalo tu v kratkem nekoliko spomeniti:

V deželno poljedelsko banko bi se lahke ulagalo premoženje neodrastlih otrok, katerim dandanes varuhi mnogo pojedó.

Po smrti starišev more novi gospodar svoje sestre in brate hitro izplačati, da se pri banki zadolži in potem zopet ta dolg do svoje smrti poplača in otrokom zopet čisto posestvo zapusti.

Oderuhi in židi ne morejo imeti s svojim kapitalom na pridnega posestnika nobenega vpliva, ker vsak posestnik pri banki pomoči išče.

Obresti visoke bodo kmalu padle, ker si bo vsak po ceni kapitala kupil, kar danes še ne moremo reči.

S takimi bankami bomo varčnost in blagostanje uže v 10 letih toliko pomnožili, da se bo s prostim očesom lahko vidilo.

Na nobeni drugi do sedaj poznani način ne moremo kmeta najhitreje od vsega dolga oprostiti, kakor s pomočjo tu narisane banke.

Kdor ima dolžnost za narod delati, naj dela in mislim, da hitreje pomoči ni treba drugod iskati, kakor ravno v deželnih poljedelskih bankah. S posojilnicami je le malo pomagano, ter se bodo še le potem lahko razvijale, kadar bo počasnega denarja zadosti.

Državnih in deželnih poslancev naloga bi morala biti to vprašanje ne samo v deželnem, ampak tudi v državnem zboru izprožiti. Ako se nič ne opravi, se ljudem vender oči odpirajo in si bodo znali potem tudi sami pomagati, spozna se pa tudi osebo, katera za kmetovalca in katera proti našemu kmetovalcu dela. Naš narod se bo za svoje poslance še le prav za prav vnel, kadar se bodo oni tudi z materijalnimi vprašanji pečati počeli. Rešite našega kmeta materijalnega propada najprej, potem ste ga tudi duševno na pol rešili.

Kmetovalec.

Poslano.

Listič, katerega v Ljubljani nikdo tiskati neče, a malokdo čita, napada zbog pomanjkanja gradiva slovensko dramatikó, oponašaje jej, da je v nekej igri bil govor tudi o kranjskih klobasah in prestah. Naj bi dotična glava v svojej dvomljivej duhovitosti premislila, da je omenjena igra vzeta iz nemščine,

da so klobase, posebno pa „Wurst mit Sauerkraut“ v Nemčiji jako v čišlu in da Nemci razločujejo toliko vrst klobas, kolikor filozofskih zistemov. Zakaj nam tedaj zavidati klobaso, to skoro izključljivo nemško jedilo? Zlasti so pa kranjske klobase jako dobre in okusne, dokaz temu je, da se razpošiljajo po celem cesarstvu in še dalje, da jih celo marsikdo uživa, ki si je s svojim umazanim peresom baš toliko zaslužil, da si privoščiti kranjsko klobaso in presto — a večkrat še tega ne plača.

Sicer naj bi pa dopisun bil vesel, da se sploh igra slovenski in mu je tako dana prilika mašiti luknje v svojem listu, kateri je in ostane „blat“, naj izhaja vsak ali le vsak osmi dan.

Kranjska klobasa & Comp.

Št. 15.997.

(730—3)

Razglas.

Visoka c. kr. deželna vlada je z dopisom dné 10. novembra t. l., št. 8598,

14. januarja 1882

kot tist dan določila, ko se bodo domači žrebci iz političnih okrajev mesta Ljubljane in okolice ljubljanske, ki se hočejo za plemo rabiti, pregledovali.

To se lastnikom žrebcev iz omenjenih političnih okrajev naznanja s pristavkom, da se pregled določen dan ob 9. uri dopoldne v tukajšnji živino-zdravilaici na Poljanskej cesti prične in da se dotične tiskovine za zapisnik in izkaze kot dosihmal v tiskarni Klein in Kovač dobodo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 16. decembra 1882.

Župan: Laschan.

Razpis službe kapelnika

z letno plačo 500 gl., oziroma po zmoglosti 600 gl. Prosilci imajo dokazati popolno izurjenost v godbi s plehnimi instrumenti in na gosli, kakor tudi zmoglost izuriti novo civilno godbo in pevski zbor. Prosilec mora biti trdnega značaja in znati vsaj jednega slovanskih jezikov.

Prednost imajo oni, kateri so razen tega zmožni tudi v igri na glasovir in orgle.

Prošnje dobro dokumentovane naj se vložijo pri županstvu v Tolminu do

20. januarja 1882.

Županstvo.

(2—2) Vsak dan

frišni krofi

pri

J. FÖDERLU,

Lingarjeva ulica.

(5—1)

Hitro razširjenje ognja pri požaru

more se zabraniti le s takozvanimi

ekstinkterji

(samostojno delujočimi ogenjgasečimi aparati).

Kakor je v 19. dan t. m. vršeca se poskušnja na dvorišču c. kr. tovarne za tabak dokazala, ne more se les itd., kateri se je pogasil s tem aparatom, tako kmalu in lahko se zopet vneti. Te tako praktične in vsakemu rabljive aparate priporoča po fabriških cenah

prodajalnica železarine

IV. NEP. ACHTSCHINA,

prej Sp. Pessiac,

v Ljubljani, v Gledaliških ulicah št. 8.

Priporočam tudi veliko zalogo

drsalio

po nizkih cenah.

(734—2)

Cené

ure!

Po poštnem povzetju po nazaj, če poslatev nij čilo je torej šiljam in dam denar povoljna. Vsako naročnikirano.

1 cylinder-uro od srebrnega nikla z verižico; prej gld. 12 — zdaj gld. 5.25.

1 anore-uro od srebrnega nikla z verižico; prej gld. 15 — zdaj gld. 7.25.

1 srebrno anore-uro z verižico; prej gld. 25 — zdaj gld. 11.25.

1 srebrno remontoir-uro-Washington z verižico; prej gld. 30 — zdaj gld. 15.

Zlate ure za gospe; prej gld. 40 — zdaj gld. 20.

Zlate remontoirs; prej gld. 100 — zdaj gld. 40.

Jamci se za 5 let.

PH. FROMM,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstrasse gegenüber der Wollzeile, Wien.

(695—4)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armich.

Št. 18.259.

Razglas.

Pri srečkanji 80 lozov mestnega ljubljanskega posojila, ki se je po načrtu dné 2. januarja 1882 vršilo, so bile vzdignene

Št. 71.339	30.000 gld.
„ 47.563	2.000 „
„ 68.549	500 „
„ 70.137	500 „
„ 13.037	500 „
„ 59.697	500 „
„ 33.724	500 „

z dobitko

Št. 2538,	2961,	4245,	5167,	6952,	8722,	9124,
9995,	11.205,	12.940,	14.703,	16.107,	16.217,	
16.929,	19.401,	19.705,	19.717,	20.339,	21.700,	
23.899,	24.097,	25.334,	27.313,	28.719,	29.305,	
29.531,	30.240,	32.337,	33.591,	33.606,	34.175,	
35.019,	35.500,	36.439,	37.040,	37.423,	37.643,	
37.667,	38.672,	39.260,	40.027,	40.496,	43.347,	
43.661,	44.632,	44.635,	44.862,	45.185,	46.614,	
49.191,	51.329,	51.482,	51.850,	53.326,	55.607,	
56.888,	57.187,	59.230,	59.500,	59.819,	62.045,	
62.733,	67.056,	67.765,	68.497,	68.851,	68.959,	
69.245,	69.634,	70.335,	70.831,	72.349,	74.280,	

vsaka z dobitko 30 gld.

Od do zdaj vlečenih lozov št. 45.330 z dobitko 1500 gld., št. 26.163 z dobitko 600 gld. in št. 994, 999, 2204, 3060, 3575, 3783, 4683, 5540, 6528, 7978, 8064, 8715, 9542, 9645, 9728, 9739, 10.308, 11.785, 12.429, 13.702, 13.919, 14.957, 16.573,

(4—1)

17.191,	17.460,	19.897,	20.033,	20.925,	23.167,
23.487,	24.668,	25.608,	26.784,	28.029,	28.104,
31.068,	31.902,	32.542,	32.833,	44.907,	45.216,
45.810,	50.123,	51.091,	60.339,	61.140,	61.998,
70.380,	72.514,	72.752,	72.862,	74.766,	74.998,

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 2. januarja 1882.

Župan: Laschan.

Gastlov kri čistilen čaj,

to jako vplivno zdravilno sredstvo iz dobrih, nedražilnih, odprtje povzročujočih zelišč, odpravi vsako nabiranje žolča in zlez, oživlja prebavljalni aparat.

Gastlove posladkorjene kri čistilne kugljice

(škatljica po 30 in 50 kr.) (624—10)

so najbolj renomirano, najcenejše, pripravnejše sredstvo proti zaprtju, migreni, hemoroidom, krvnemu natoku, revmi in podagri, proti boleznim na jetrih in žolci, proti izpahnenju. Najboljše blato odpravljajoče sredstvo za žene in otroke.

Pravi so oni preparati, ki nosijo firmo centralne zaloge: Lekarna „pri obelisku“ v Celovei.

Zaloga v Ljubljani: V. Trnkoczy; v Postojni: A. Leban; v Kranji: K. Šavnik; v Logatci: Al. Skala; v Zagorju: A. Mihelič; v Semlinu: J. Straub.

Dunajska borza

dné 3. januarja.

kr.	gld.	40	25	10	41 1/2	60	30
Enotni državni dolg v bankovih	77	40					
Enotni državni dolg v srebru	78	40					
Zlata renta	94	25					
1860 državno posojilo	133						
Akcie narodne banke	846						
Kreditne akcije	348						
London	119						
Napol.	9						
C. kr. cekini	5						
Državne marke	58						

Tuji:

3. januarja:

Pri Slonu: Lodes iz Luega.	Edelmann iz Maribora.	Witzeman iz Dolenjskega.	Prizel z Dužaja.	Malici: Grab z Dunaja.	Edlern iz Trsta.	Hartmann iz Berolina.	Baad. Stanzel z Dunaja.	Susa iz Monakovega.	Šusteršič iz Ribnice.
----------------------------	-----------------------	--------------------------	------------------	------------------------	------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	-----------------------

Umrli so v Ljubljani:

31. decembra: Marija Eržen, gostija, 81 let, Koldvorske ulice št. 28, za slabostjo.	1. januarja: Fortunat Cigler, bivši pasar, 54 let, Karlovska cesta št. 9, za mrtnom.	Marijana Svedlič, gostija, 71 let, Poljanska cesta št. 58, za okrevanjem pluć.	2. decembra: Karolina Novak, šivilja, 44 let, Krakovske ulice št. 5, za rakom na maternici.	V deželnej bolnici: 28. decembra: Anton Dimec, gostjač, 60 let, za eksudatom.
---	--	--	---	---

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci in trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokrovice in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najbolje to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse težko prebavljanje, osobito gnjus do jedi, kislo riganje, napetost, bljevanje, kri v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti postnemu povzetju svote.

Spoštovani gospod Fragner!

Hvaležen vam moram biti, da ste mi poslali dve steklenici dr. Rozovega življenskega balzama, kajti od onega trenutka, ko ga je moja soproga zavžila, izgu bila je svoje bolečine in krč v želodci, za katerem je trpela 3 leta. S tem potrjujem samo istinitost. Prosim vas, da mi s poštnim povzetjem pošljete zopet 6 steklenic dr. Rozovega življenskega balzama.

Rogatec, 15. oktobra 1880.

Sé spoštovanjem

Mihael Miklavžič,

h. št. 44, občina Hum, zadnja pošta Rogatec.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: Vilj. Mayr, lekar; G. Piccoli, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kameniku: Jos. Močnik, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo, gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajajo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črmasti tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morskost; zoper otekline po prehlajenju in po putiki; zoper ponavljajoče se prisad v udih na nogi, v kolenih, rokah in ledjih, če se noge poté in zoper kurja očesa; če roke pokajo in zoper kitam podobne razpokline; zoper otekline, kadar je koga pičil mrčes; zoper stare rane in take, ki se gnojé; zoper raka, ranjene noge, vnetje kože na kosteh itd.

Vsak prisad, otekline, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(209—22)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.